

Segirar las rentas a nossa giuventetgna

Debatta en il cussegl dals chantuns

DA LUCAS DEPLAZES/ANR

■ **Sco emprima chombra sa fatschenta il cussegl dals chantuns quest'emna cun la refurma «Prevenziun per la vegliadetgna 2020». Finamaira da la refurma è da segirar las rentas e da mantegnair il nivel da las rentas a lunga vista.** Diversas emprovas da far midadas parzialas sin il sector da las rentas sco vegliadetgna eguala da renta per um e dunna, u sbassar la tariffa da conversiun (Umwandlungssatz) per las rentas da las cassas da pensiun han fatg naufragi. Grazia a la ferma conjunctura en Svizra èn las rentas garantidas per ils proxims onns. Cler èsi dentant che suentar ils onns 2030 ston ins quintar cun considerabels deficits u cun reduziuns massivas da las rentas. Quai vul dentant nagin. Ussa preschenta il cussegl federal al parlament ina refurma cumplexsiva davart la prevenziun per la vegliadetgna. Quella prevesa la medema vegliadetgna da renta per um e dunna, in augment da la taglia sin la plivalur per 1,5%. Plinavant propona il cussegl federal ina flexibilisaziun dad ir en renta, quai vul dir ins po retrair la renta tranter 62 e 70 onns. La nova proposta lubescha da retrair la renta entira u er mo ina part da quella. La renta da vaivas senza uffants (ils vaivs retriran nagina renta) vul il cussegl federal stritgar.

In augment da las novas rentas

Ier, glindesdi, ha il cussegl dals chantuns cumenzà cun la discussiun davart la refurma da las pli principals ovras socialas. Sia cumissiun che ha preparà la fatschenta durant lungas sesidas propona d'entrar en la meteria cun nov cunter nulla vuschs e quatter abstenziuns. Ella surpiglia gros-

Cusseglial federal Alain Berset defenda la posiziun dal cussegl federal.

KEYSTONE

so modo las propostas dal cussegl federal, fa dentant diversas correcturas e gughegia d'attatgar la dumonda la pli spinusa, numnadamain in auzament da las contribuziuns sin las pajas per 0,3%. La mesadad pajan ils patruns e l'autra ils lavurers. Quai lubescha in auzament da las novas rentas. Las novas rentas vegnissan auzadas per 70 francs il mais u 840 francs

l'onn. Quella proposta munta bain ina concessiun da bainvulienscha visavi da la sanestra che pretenda cun ina iniziativa dal pievel in augment general da las rentas da l'AVS per diesch pertschient. Cun l'intenziun da betg vulair stridar las dunnas propona la cumissiun da mantegnair la renta per vaivas senza uffants sco fin qua. Cun 11 cunter duas vuschs propo-

na la cumissiun d'auzar la vegliadetgna da renta per las dunnas sin 65 onns. Ella vul dentant scursanir il temp d'adattaziun da sis sin quatter onns. Cun las propostas da la cumissiun fissan las rentas garantidas fin l'onn 2030. En vista al svilup demografic en noss pajais e da las diversas pretensiuns da las partidas ha il parlament la «missiun nunpussaivla» da pre-

parar ina refurma che chatta er l'accord dal suveran. In auzament da la taglia sin la plivalur pretenda en mintga cas l'aprovaziun dal pievel. Per deliberar la fatschenta ha il cussegl dals chantuns reservà trais dis da quest'emna. Il cussegl naziunal vegn a s'occupar cun il project en sia nova cumposiziun.

Augment massiv da las persuns che van en renta

En la debatta d'entrada ha la pledadra da la cumissiun *Liliane Maury Pasquier* (pss/GE) fatg attent a la gronda muntada da la revisiun. Las propostas da la cumissiun portan diversas correcturas per glieud cun entradas modestas. En quest senn propona la cumissiun diveras correcturas tar las cassas da pensiun in favur da las dunnas e da lavurers cun pajas modestas. Per *Paul Rechsteiner* (pss/SG) sa tracti d'in project da gronda muntada che muntia er ina prova per la funcziunalitad da noss pajais. Impurtant saja tge che la refurma portia a la pli gronda part da nossa populaziun. *Felix Gutzwiller* (pld/ZH) fa attent al svilup demografic ed admonescha da vulair augmentar las novas rentas. Actualmain van 25 000 persunas mintga onn en pensiun, l'onn 2035 vegn il dumber da persunas che van en pensiun a s'augmentar sin 60 000. *Karin Keller-Suter* (pld/SG) vul bain mantegnair las rentas, ella refusa dentant in augment da las rentas e novas contribuziuns sin las pajas. In tal augment saja ina nauscha mesira per noss'conomia en in temp da malsegirezza e la situaziun cun il franc ferm. Per *Alex Kuprecht* (pps/SZ) munta in augment da las rentas ina gronda chargia per las generaziuns futuras. La Svizra disponia da las meglras rentas dal mund.